

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) \$11.00
Kanadoje 11.00
Kitur užsienyje 15.00
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian daily in
Eastern States

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.

Telephone Virginia 9-1827

PRICE 5c A COPY

No. 126

Richmond Hill 19, N. Y., Penktadien., birželio (June) 28, 1957

METAI 47-4

KRISLAI

Austrijoje ir Lietuvoje.
Ieško nepadėjusių.
Jiems baisiai nepatinka.
Didelis nuostolis.
Liepos 4-tą Montelloje.

Rašo A. Bimba

Stai labai įdomus ir svarbus
palyginimas. Jį paduoda G.
Zimanas savo straipsnyje apie
Austriją.

Palyginimas tarpe Austri-
jos ir Lietuvos. Skaitlinės yra
tokios:

Austrija turi apie 8 milio-
nus gyventojų ir apie 20,000
studentų!

Lietuva turi 3 milijonus gy-
ventojų ir apie 24,000 studen-
tų!

Studentais vadinami tie
jauni žmonės, kurie lanko
aukštąsias mokyklas — kole-
gijas, universitetus, akademi-
jas ir tt.

Ką tai parodo?

Tai parodo, kad Lietuvoje
mokslas yra toli gražu pralen-
kęs mokslo daug didesnę
Austriją.

Socializmas supliekė kapi-
talizmą!

Kanadiškis Jonas Kardelis
savo laikraštyje (N.B., birž-
d. 19 d.) užsidėjęs už galvos
rankas šaukia į "Lietuvos lais-
vintojus", į vlikininkus ir lo-
zoraitininkus:

"Kol nevelu, būtų labai ge-
rai, kad visi, kas turi preten-
zijų į politinį veikimą, kad
dar apsigalvotų. Argi būtų lie-
tuvų, kurie būtų netekę šalto
proto ir tyros lietuviškos sąži-
nės? Būkime protingi ir sąži-
ningi!"

Tai balsas geroje.
Juk ir pats Kardelis negali
didžiulius šaltu protu ir gryna
sąžine, kuomet jis ieško pro-
to ir sąžinės pas rakietierius iš
Vilko bei Amerikos Lietuvių
Tarybos.

Žmonės, kurie per virš de-
sėtk metų apgaudinėja Ame-
rikos lietuvius, žadėdami
jiems atstatyti smetoninę Lie-
tuvą, yra atsisveikinę su viso-
kia sąžine.

Gaila, kad prie jų priklaui-
so ir ponas Kardelis.

Kunigų Draugas labai nusi-
vylęs šalies Aukščiausiuoju
Teismu.

Taip galvoti, kaip galvoja
Aukščiausias Teismas, girdi,
"yra nesąmonė" (Draugas,
birželio 20 d.).

Abelnai nuo to laiko, kai
makartizmo fašistinė žvaigždė
pradėjo nublukti, Draugo
štabas gyvena didelio nusimi-
nimo dienas. O kai mirė pats
McCarthy, Draugui kartu nu-
mirė ir naujasis Mažiūšius. O
Aukščiausiojo Teismo išmin-
tingi nutarimai mūsų klerika-
lus iš proto veda.

Staigi James W. Fordo mir-
tis yra didelis nuostolis Ame-
rikos darbo žmonėms. Tai bu-
vo vienas iš gabiųjų, iš nuo-
sirdžiausių veikėjų. Daug
kartų teko girdėti jį kalbant
mitinguose ir suvažiavimuose.
Jis buvo pulkus oratoriaus,
nuosaukis veikėjas. Fordas
daug įtakos turėjo ne tik ne-
guose, bet visuose pažangiuo-
se amerikiečiuose.

Jau laikas storai pakalbėti
apie tradicinį Naujosios Ang-
lijos lietuvių pikniką Laisvės
naudai. Liepos 4-oji ateis kaip

Unijos smarkiai reiškiasi NAACP suvažiav.; Reuther pasakė pasveikinimo kalbą

Detroitas. — Darbo uni-
jos vaidina dabar svarbią
rolę Nacionalinio Negrų
susivienijimo už pažangą
(NAACP) suvažiavime, ku-
ris vyksta čia. Unijistai su-
daro žymų nuosimintę delega-
tų tarpe, visi kalbėtojai pa-
brėžia, kad NAACP neturi
geresnių sąjungininkų, kaip
unijistai. Taip, pavyzdžiui,
vien Detroito NAACP turi
18,000 narių ir jų absoliutę
daugumą sudaro unijistai.

Trečiadienio vakare su-
važiavimą pasveikino Auto-
darbininkų unijos (UAW)
vadas ir AFL-CIO vice-pre-
zidentas W. Reuther. Iš vi-
sų kalbėtojų-sveikintojų jis
sutiktas entuziastiškiausia-
iai. Taipgi kalbėjo Ame-
ricans for Democratic Ac-
tion (ADA) pirmininkas J.
L. Raugh. Jis sakė, kad pre-

zidentas Eisenhoweris ir
Nixonas galėjo nepatingė-
ti ir atvykti pasveikinti
NAACP suvažiavimą. Bet
jeigu jie to nepadarė, Ei-
senhoweris galėtų padaryti
bent vieną dalyką: jis galė-
tų panaudoti savo didžią į-
taką, kad sulaukyti puldi-
nėjimus prieš NAACP Pie-
tuose, suvaldyti rasistinius
chuliganus.

Šiandien, penktadienį,
čia įvyks specialus mitin-
gas, kuriame dalyvaus visi
NAACP suvažiavimo dele-
gatai, kurie yra unijistai,
taipgi tūkstančiai unijistų
svečių. Mitingę kalbės E-
mil Mazey ir Philip Ran-
dolph. UAW stipriausia u-
nija Detroito, mobilizuoja
visas jėgas, kad padaryti
tą masinį mitingą tikrai
dideliu.

Britanijos darbiečiai ragino tuojau priimti Liaud. Kiniją, bet konservatorių valdžia atmeta

Londonas. — Britanijos
darbiečiai parlamente rei-
kalavo, kad Britanija Jung-
tinėse Tautose tuojau iškel-
tų Liaudies Kinijos priėmi-
mo klausimą. Bet konserva-
torių valdžia atsisako tai
daryti. Po to, kai eilė dar-
biečių pasakė griežtas kal-
bas už Kinijos tuojautinį
priėmimą, konservatyvus
ministras David Ormsby-
Gore atsakė, kad "Kinijos
priėmimas dabartiniu laiku
nebūtų geriausias dalykas

Jungtinėms Tautoms".
Kaip žinia, Britanija pri-
pažino Liaudies Kiniją ir
joje turi savo diplomatinis
atstovus, bet Kinijos priė-
mimo į Jungt. Tautas vis dar
neremia.

Darbiečiai sako, kad ta-
me yra tam tikras prieštai-
ravimas. Jeigu mes pripa-
žįstame Kiniją, sako jie, tai
mes turime remti ir jos no-
rą stoti į Jungt. Tautas, o
jeigu to nedarome, tai visas
pripažinimas yra bevertis.

Čiangininkai nuteisė demonstrantus prieš amerikiečius Formozoj

Taipei. — Čiangininkų
teismas nuteisė 11 asmenų,
kurie kelios savaitės atgal
dalyvavo demonstracijose
ir išstojimuose prieš ameri-
kiečius čia. Jie nuteisti nuo
penkių mėnesių iki metų
kalėjimo.

Jiems duotos bausmės y-
ra švelnesnės, negu manyta
iš anksto. Stebėtojai sako,
kad čiangininkai bijojo duo-
ti jiems sunkesnes baus-
mes, nes bijojo labiau įer-
zinti gyventojus.

bematant.

Piknikas yra gerai garsina-
mas. Ne tik montelliečiai, bet
visos apylinkės veikėjai rūpi-
nasi pikniko paruošimu.

Pastebėjau moterų atsisau-
kimą. Jos, sako, turės "mote-
rų stalą", kuris turės pamai-
tinti visus skaitlingo? pikniko
dalyvius. Prašo paramos. Lais-
vietės, atsiliepkite!

Apart Massachusetts, Mon-
tello yra labai lengvai pasie-
kiamas Connecticut valstijos
lietuviams. Ir jie turėtų
skaitlingai liepos 4-os piknike
dalyvauti.

Neabejoju, jog nemažas
būrys ir brooklyniečių vyks
Montellon į pikniką.

Pinkertonai jau balsuos, ar jie geidžia unijos...

New Yorkas. — Pinker-
ton detektyvų agentūra —
trumpai vadinami Pinker-
tonai — per ilgus dešimtme-
čius buvo streiklaužiavimo
ir anti-unijinio teroro vy-
riausia organizacija. Pin-
kertonai pagarsėjo kovose
prieš naujai besiorganizuo-
jančias unijas, prieš strei-
kierius ir t. t. Kur tik bo-
sams reikėjo streiklaužių ir
mušėjų prieš streikierius,
jie dažniausiai kreipėsi į
Pinkertonus. O Pinkertonų
obalsis buvo, kad jie
"neprileis unijų".

Pinkertonų organizacija
dar tebeegzistuoja, nors ji
jau nebeužsima tiek strei-
klaužiavimu. Ji dabar yra
detektyvų ir uniformuotų
sargų organizacija. Ir štai
dabar pranešama, kad Pin-
kertonai, kurie dirba prie
Yonkers Raceway, patys
organizuojasi į uniją. Ten
įvyks balsavimai po valsti-
jos Darbo santykių tarybos
priežiūra, ir bus nustatyta,
ar dauguma Pinkertonų no-
ri unijos...

Jungtinėse Tautose Bandoma sušaukti ypatingą sesiją; Nehru smerkia ją

Jungtinės Tautos. — 24
kraštai su Amerika prieš-
kyje reikalauja, kad būtų
sušaukta speciali Generali-
nės asamblėjos sesija, kur
būtų svarstomas raportas
apie Vengriją, kurį sudarė
vakarietiška komisija. Ry-
šium su tuo raportu prane-
šama apie sekancius atgar-
sius:

1. Nehru pareiškė, kad
jis negali pasakyti, ar ra-
portas teisingas ar ne. Jis
paminėtinai sutinka, kad
Vengrijos įvykiai bent pra-
džioje buvo tikras liaudies
sukilimas, bet paskui gal
išsigimė į ką kitą. Vienaip
ar kitaip, Nehru stoja prieš
specialias sesijas ir prieš
bet kokius kitus bandymus

naudoti Vengrijos raportą
kaip įnagi šaltajame kare.

2. Amerikietis Noel Field,
kuris pats buvo kalinamas
Vengrijoje po Rakošio re-
žimu ir dabar gyvena lais-
vai Vengrijoje, pareiškė,
kad, ant kiek jis žino, va-
karietiškos komisijos rapor-
tas apie Vengrijos įvykius
yra tendencingas ir mela-
gingas.

3. Maskvoje valstybinis
organas "Izvestia" vedama-
jame straipsnyje sako, kad
Jungtinės Tautos vis la-
biau tampa Amerikos įna-
giu ir kad jos tokiu būdu
negali prarasti gyvenime
savo kilnių siekių, kuriuos
specialias sesijas ir prieš
bet kokius kitus bandymus

Čou En-lajus įspėjo dešinius kritikus sustabdyti puolimus

Pekinas. — Čou En-lajus
įspėjo Kinijos liberalinių
demokratinų partijų lyde-
rius, kad jie sulaukytų kri-
tiką prieš komunistus. Ki-
taip, sakė Čou En-lajus,
žmonės bus priversti galvo-
ti, kad tie lyderiai yra liau-
dies prieštai.

Kaip žinia, Kinijoje šalia
komunistų partijos gyvuo-
ja ir eilė buržuazinių par-

tijų, kurios atstovauja taip
vadinamą "nacionalinę bur-
žuaziją", tai yra, tą bur-
žuazijos dalį, kuri sutinka
bendrądarbiauti su liaudimi
ir statyti naują Kiniją. Ke-
li kabineto nariai yra tų
partijų nariai.

Paskutinėmis savaitėmis
tie ministrai ir kiti anų
partijų lyderiai sustiprino
kritiką prieš komunistus.

Lavonas tikrai narūno Crabb'o

Londonas. — Britanijos
kroneris nustatė, kad be-
galvis ir berankis lavonas,
kuris rastas Lamanšo kana-
le, tikrai yra narūno Cra-
bb'o, kuris, kaip pripažįsta-
ma, šnipinėjo po tarybinu
karo laivų "Ordžonikidze",
kai Chruščiovas ir Bulgani-
nas lankėsi Britanijoje. Benda
nuomonė yra, kad Crabb
šnipinėjo ne kaip Britanijos
laivyno narys, o kaip Amerikos
karinės

žvalgybos pasamdytas šni-
pas.

Kadangi lavonas ilgai ra-
dosai vandenyje ir buvo ge-
rokai apgėdęs, tai korone-
ris, sakoma, nenustatė, ko-
kia buvo mirties priežas-
tis, kokiose sąlygose Crabb
žuvo. Tik tiek nustatyta,
kad tai jo lavonas. Tuomi
baigti skleistieji gandai,
kad tarybiniai jūreiviai su-
ėmė Crabb'ą ir kad jis iš-
vežtas slapta Tarybų Są-
jungon.

Vengrijos ministerija pernagrindė 2-ųjų bylą

Budapeštas. — Vengrijos
teisingumo ministerija pa-
skelbė, kad ji pernagrindė
dviejų rašytojų, Gali ir O-
bersovsky, bylas. Tiedu ta-
po teismo nuteisti mirti už
nelegalaus laikraščio spaus-
dinimą įvykių metu. Prieš
tas mirties bausmes pro-
testavo Francūzijos Arago-
nas ir Picasso ir eilė kitų
kairių intelektualų kituose
kraštuose.

Tel Avivas. — Negevo dy-
kumos vakarinėje dalyje iz-
raeliečių patruliai nušovė
du jaunus arabus, kurie ne-
sustoję, kai jiems tai buvo
įsakyta. Izraeliečiai nesako,
iš kur tie du arabai — už-
sienio, ar paties Izraelio.

Čekoslovakijoje suimta grupė kunigų, vienuolių

Berlynas. — Rytų Vokie-
tijos oficiali žinių agentū-
ra ADN praneša, kad Če-
koslovakijoje suimta grupė
katalikų kunigų ir vienuo-
lių, kurie šnipinėjo sveti-
mų šalių naudai.

Kitas kaltinimas prieš
dalį suimtųjų yra, kad jie
šnipinėjo ir palaikė nelega-
lius ryšius su Vatikanu.

Accra. — Ghanaje at-
spausdinti nauji pašto žen-
klai ir išleisti nauji pinigai.
Juose vietoje karalienės
Elzbiotos galvos, randasi
premjero Nkrumah galva.

Kaip sulaukyti brangėjimą? Eisenhoweris sako, kad jis nežino, kaip tai yra galima

Washingtonas. — Prezi-
dentas Eisenhoweris savo
šios savaitės spaudos konfe-
rencijoje buvo klausas, ką
jis galvoja apie pragyveni-
mo brangimą, kaip galima
būtų tą brangimą sulaukyti.
Kaip žinia, statistikos davi-
niai rodo, kad pragyveni-
mas per paskutinius kelis
mėnesius pradėjo brangti
smarkesniu tempu, nors ir
šiaip jau ėjo brangyn.

Prezidentas Eisenhowe-
ris sakė, kad jis nežino, ką
galima būtų padaryti. Jis
žino tik vieną — jis stoja
prieš kainų kontrolę.

Tiesa, jis turėtų kaip ir
pasiūlymą-patarimą fab-
rikantams ir darbininkams,
sakė jis. Fabrikantai turėtų
sumažinti savo pelnų ape-
titą, o darbininkai turėtų
aprežti savo algų reikalavi-
mus. Jeigu tas nebus pada-
ryta, sakė Ike, tai Ameri-

kon tikrai ateis baisūs so-
cializmas, kaip tai, girdi,
įspėjo Chruščiovas savo te-
levizijos interviu!

Eisenhoweris atsakė į dar
eilę klausimų. Jis sakė, kad
apart Japonijos, mes nepla-
nuojame sumažinti savo ka-
rines jėgas kokioje nors ki-
toje šalyje. Jis sakė, kad
Aukščiausiojo teismo pas-
kiausieji nutarimai gal ge-
ri, bet kai kurių jų jis ne-
gali taip jau lengvai supras-
ti. Jis dar turėsias juos
studijuoti.

Statytas jam klausimas
ir apie mielą temą — atos-
togas. Ike atsakė, kad jis
dar nežino tikrai, kur šių
vasarą atostogaus. Bet a-
tsotogus bus netrumpos ir
jos bus kur nors šiaurinėje
krašto dalyje, kur vėšiau,
taipgi kokioje nors aukštes-
nėje, negu Washingtonas,
vietoje, kur ne taip tvanku.

Britanijos Bendruomenės šalių konferencijoj Nehru apkaltino Pakistaną agresijos pravedime

Londonas. — Čia prasidė-
jo Britanijos Bendruome-
nės (Commonwealth) prem-
jerų suvažiavimas. Šalia
Britanijos, Kanados, Aus-
tralinijos, Indijos, Pakistano,
Naujosios Zelandijos ir Cei-
lono, pirmą kartą dalyvau-
ja ir Ghana, naujai nepri-
klausoma Afrikos negrų
valstybė. Taipgi dalyvauja
ir rasistinė Pietų Afrika,
kuriai labai nepatiko nepri-
klausomybė Ghanai.

Pačioje konferencijos
pradžioje įvyko smarkus
susikirtimas tarp Indijos ir
Pakistano. Indijos premje-
ras Nehru apkaltino Pakis-
taną agresijoje. Ta agresija
pasireiškia fakte, kad pa-
kistaniečiai nesitraukia iš
tuo Kasimiro dalies, kuria
jie laiko kariniai okupavę.

Kiti konferencijos daly-
viai nesimaišė į ginčą.

Visa konferencija bus ve-
dama pusiau slapta. Tik
ant galo bus išleistas bend-
ras komunikatas — šiaip
spauda nebus informuoja-
ma, apie ką premjerai ta-
riasi.

VELIAUSIOS ZINIOS

Johanesburgas. — Visi
vietiniai negrai, indai ir
mulatai pravedė streiką,
protestuojant prieš rasisti-
nius apartheido (segregaci-
jos) įstatymus. Streikas bu-
vo beveik pilnai pasisėkęs.

Freiburgas. — Vakary
Vokietijoje, Švarcvaldo sri-
tyje, atidengti uranumo
sluoksniiai.

Bangkokas. — Tailando
policija suėmė 11 sportini-
kų-krepšininkų, kurie su-
grįžo iš Liaudies Kinijos.
Kaltinimas prieš juos esąs,
kad jie atsivežė "subversy-
vės literatūros".

Washingtonas. — Pakis-
tano premjeras Suhrawar-
dy priėmė pakvietimą at-
vykti Amerikon liepos 10 d.

Washingtonas. — Ameri-
kos karinės žvalgybos šalti-
niai sako, kad tarybiniai
ekspertai lavino egiptiečius
jūrininkus kaip valdyti sub-
marinus. Lavinimas buvo
pravestas Lenkijos uoste
Gdynoje.

Jungtinės Tautos. — Je-
meno delegacijos Jungtinė-
se Tautose vadovas princas
Hasanas perdavė spaudai
pareiškimą, kuriame jis kal-
tina Angliją Jemeno oro
erdvės pažeidimu. Anglija,
sakoma pareiškime, siekda-
ma padaryti spaudimą Je-
menui ir įbauginti jo gy-
ventojus, telkia savo gink-
luotąsias pajėgas Raudono-
sios jūros Kamarano salo-
je.

Jemeno vyriausybė, nuro-
doma pareiškime, "su didė-
jančiu nerimu" svarsto susi-
dariusią padėtį.

Du Amerikos jezuitai Hong Kongo ligoninėje

Hong Kongas. — Du A-
merikos jezuitai, kurie šio
mėnesio pradžioje tapo pa-
leisti iš Liaudies Kinijos
kalėjimo, dabar randasi čia
ligoninėje. Jie yra kunigas
McCarthy iš San Francisco
ir kun. Al. Houle iš Glen-
dale, Calif.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-112 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$10.00	Canada and Brazil, per year	\$11.00
United States, per 6 months	\$6.00	Canada and Brazil, 6 months	\$6.50
Queens Co., per year	\$11.00	Foreign countries, per year	\$15.00
Queens Co., per 6 mos.	\$6.50	Foreign countries, 6 months	\$8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879

IR JOS NEISLEIDŽIA!

ELEANORA ROOSEVELTIENĖ mėgsta keliauti — tai dar vis kupina energijos. moteriškė. Ji ne tik rašo kolumną kai kuriuose komerciniuose laikraščiuose, ji sako kalbas, ji dažnai keliauja.

Zinoma, norint ką nors įdomesnio bei originalesnį parašyti, asmuo neturi sėdėti vietoje; jis turi susitikti žmones, jis, jei turi išteklių, privalo keliauti po savo šalį ir po kitas. Vėlonio prezidento Rooseveltto našlė ištekliaus, matyti, turi.

Na, ir ši visuomenininkė ir žurnalistė užsimanė vyksti Kinijos Liaudies Respublikon, ten pasidairyti, pasikalbėti su eiliniiais piliečiais ir su valdžios bei partijos pareigūnais, o po to rašyti savo įspūdžius, supažindinant amerikiečius su tuo, kas darosi Kinijoje, mums tiek mažai žinomame pasaulyje.

Rooseveltienė kreipėsi į Valstybės departamentą prašydama, kad jis duotų jai leidimą vyksti į Kiniją. Jos ir kitų amerikiečių nuostabai, Valstybės departamentas pasakė: ne, nevalia jums ten vyksti, neduosimė leidimo!

Valstybės departamentas atvirai pasakė, kad jis Rooseveltienę stato greta eilinių amerikinių korespondentų: neleidžia jiems vyksti į Kiniją, neleidžia ir jai, žymiai visuomenininkei, veikėjai, milijonų amerikiečių gerbiama!

Kodėl Valstybės departamentas taip elgiasi su Rooseveltiene? Nejaugi jis mano, kad Kinijos komunistai iš jos padarys „subversyvę“?

Turime pasakyti, jog mūsų Valstybės departamento nusistatymas Kinijos Liaudies Respublikos atžvilgiu yra labai prastas; jis kenkia Amerikos žmonėms, nes neleidžia jiems patirti, kas darosi Kinijoje, 600,000,000 gyventojų šalyje!

Ar ilgai taip bus?!

ELEANORA ROOSEVELTIENĖ sako: „Kadangi aš dabar negaliu vykti į Kiniją, tai tikiuosi, jog greitoje ateityje galėsiu aplankyti Tarybų Sąjungą.“

Į Tarybų Sąjungą, atrodo, Valstybės departamentas jai leis vyksti. Mūsų nuomone, gerai ponia Rooseveltienė padarys, apsilankydama Tarybų Sąjungoje, kur ji dar nėra buvusi, kurios ji dar nėra mačiusi.

Tačiau bet kuris galvojas žmogus paklaus: Kodėl gi Valstybės departamentas leidžia kai kuriems amerikiečiams vyksti į Tarybų Sąjungą, bet neleidžia į Kiniją?!

DEL PORNOGRAFIŠKOS LITERATŪROS

AMERIKOJE leidžiama nemaža taip vadinamos pornografinės literatūros, t. y., su grubiais, dažnai vulgariais išsireiškimais literatūros—knygelių, žurnalėlių ir kitko. Spausdinama ir visokių pornografiškų-nešvarių paveikslų, ypačingai liečiant lytį paveikslų.

Kai kurios valstijos valdžios pareigūnai tokia literatūrą be nieko konfiskuoja ir degina ir naikina.

Dalykas atsidūrė Aukščiausioje Teismo. Tos rūšies literatūrą be nieko konfiskuoja ir degina, naikina, kaip jis į tai žiūri.

Aukščiausias Teismas pasisakė, bet pasisakė ne tos literatūros leidėjui naudai. Teismas, dauguma balsų, užgėrė tuos valstijinių valdžių pareigūnus, kurie tokia pornografinę literatūrą konfiskuoja, arba neleidžia jos pardavinėti.

Teismas sako, jog tokios literatūros leidėjai negali sakyti, kad tai darą vadovaudamiesi Konstitucijos Pirmuoju amendentu; tasai amendentas garantuoja žodžio ir spaudos laisvę, bet jis negarantuoja laisvės leisti tokios literatūros, kuri tvirkdytų žmones, kreiptų juos nepadorų gyvenimą, gadintų jų skonį, etc.

Tai dalinai tiesa, tačiau tik dalinai. Teismo pirminkas, teisėjas Warren pareiškė, kad šiuo klausimu sprendimas, kurį parashė teisėjas Brennan, yra „per daug platus“, jį galima visai supaprastinti; jis gali pakenkti ateiciai. Visokie ragangaudžiai gali, tuo pasinaudodami, pulti meno kūrinį, kurį jie manymu esą pornografiški, gali pulti ir knygas ir laikraščius tik dėl to, kad jie ragangaudžiams nepatinka.

Dar aštrėnį tam sprendimui pasipriešinimą parashė teisėjas Douglas, su kuriuo sutiko ir teisėjas Black. Jie du tiesiog sako, kad daugumos teismo sprendimas gali labai skaudžiai paliesti laikraščius, žurnalus ir knygas, kurios nėra pornografiškos, bet kurias spausdinto žodžio laisvės prieštai gali tokomis pavadinti.

Tai tiesa!

Šiuo metu Amerikoje veikia visokios rūšies kultūros ir apšvietos prieštai, dažniausiai vadovaujami katalikų dvasininkais. Jie turi savo komitetus įvairiuose miestuose. Tie komitetai arba jų nariai vaikščioja po knygynus ir stebi, ar nerai jiems nepatinkamos ten knygos. Jei randa, isako knygyno savininkui tą knygą išimti, jos neparduoti, o jei knygyno savininkas atsisako jį klausyti, jie organizuoja boikotą prieš knygyną. Tai

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

APIE LENKUS
LIETUVOJE

Nuo tų laikų, kai Lietuva buvo susijungusi su Lenkija, nuo Liublino Unijos laikų, lenkų Lietuvoje visuomet nemaža buvo. Įgauti nemaža lietuvių sulenkėjo ir jų vaikai ir anūkai jau vadinosi lenkais.

Nors po antrojo pasaulinio karo kiek tiek lenkų repatrijavosi iš Tarybų Lietuvos į Lenkiją, tačiau jų dar vis, ypačingai Vilniuje ir jo apylinkėse, liko nemaža.

Gi Tarybų Lietuvos vyriausybė teikia lenkams, Lietuvos piliečiams, visas galimybes šviestis, kultūrintis savo kalbą.

Tik pagalvokime: šiuo metu Lietuvoje yra 287 vidurinės, septynmetės bei pradinės mokyklos!

Plačiau apie tai randame savaitrašty „Literatūra ir Menas.“ Tasai laikraštis šitai rašo:

„Knygų rinkoje vis dažniau pasirodo lenkų klasikinės literatūros veikalų lietuvių kalba. Vien tik praėjusiais — 1956 — metais LTSR Valstybinė Grožinės literatūros leidykla išleido daugiau kaip 100,000 egzempliorių tiražu. Jų tarpe lietuvių skaitytojas gavo — V. Reimonto „Kaimiečių“ keturis toms, M. Belickio „Bakterija 078“ ir kt. Nemaža knygų Vilniuje išėjo ir lenkų kalba: tai — V. Reimonto „Pažadėtoji žemė“, A. Mickevičiaus poemų ir dramų rinkinys, J. Tuvimo — „Lenkų gėlės“ ir kt.

„Šiuo metu — dekados išvakarėse — Grožinės literatūros leidykla išleido B. Prūso „Lėlę“ (du tomai). J. Andžijevskio „Pelenus ir deimantus“, jaunimui — E. Nizurskio „Padaužų knyga“.

„Artimiausioje ateityje leidykla numato išleisti E. Ožekienės knygas — „Prie Nemuno“ ir „Chama“, A. Mickevičiaus „Vėlines“, St. Zeromskio „Benamius žmonės“ ir daug kitų lenkų rašytojų veikalų.

„Prie Lietuvos Respublikinės profsąjungų tarybos Tarpsąjunginio klubo veikla V. Turowskio vadovaujamas 60 žmonių sudėties lenkų choras. Jis turi turtingą repertuarą ir dažnai koncertuoja įmonių, gamyklų, mokyklos įstaigų klubuose bei salėse. Neseniai prie choro įsisteigė S. Gulvič vadovaujamas lenkų liaudies šokių ratelis. Ratelio nariai jau gavo naujai pasiūstus lenkiškus nacionalinius kostiumus. Gražią dovaną lenkų saviveiklininkai gavo iš Poznanės — pilną liaudies instrumentų komplektą. Dabar steigiamas orkestrinė grupė. Lai kiti bėgant, visos šios grupės susijungs į darnų lenkų liaudies dainų ir šokių ansamblį.

„Lenkų saviveiklininkai entuziastingai neseniai surengė savo festivalį, kuriame gausiai dalyvavo Vilniaus darbo žmonės.

„Be minėto kolektyvo, veikia Naujosios Vilnios lenkų mokytojų institutų, Trakų pedagoginės mokyklos, Vilniaus ir grėtinųjų lenkiškų mokyklų saviveiklininkų kolektyvai. Šios liaudies

daroma ypatingai prieš mažus knygynėlius.

Visa tai yra labai bloga. Šis teismo sprendimas gali tokius elementus dar labiau paskatinti „darbuotis“.

meno mėgėjų grupės sėkmingai koncertuoja įmonėse, kolūkiuose.

„Lenkų meno saviveiklos kolektyvai dalyvavo visąsąjunginėje apžiūroje ir šiuo metu aktyviai ruošiasi Respublikiniam jaunimo festivaliui bei artėjančiai dekadai.

— -- -- --

„Lietuvos kino studija, atsižvelgdama į kai kurių rajonų gyventojų pageidavimus, subtitruoja daugelį kinom filmų lenkų kalba. Praėjusiais metais į ekraną išėjo 72 filmai su lenkiškais užrašais. Šiemet kino studija subtitravo į lenkų kalbą „Prologą“, „Pavla Korčaginą“, „Priešiškas vėtras“, „Paaukima“, „Dviejų vandenynų paslaptį“ — iš viso apie 30 tarybinių filmų.

„Lietuvos kino studijoje

lenkų kalba subtitruojami ir užsienio kino filmai, išsinešantieji į respublikos ekraną. Neseniai subtitruoti vokiečių filmai „Knopka ir Antonas“, „Meilė ir pariga“, austrų — „Viena šoka“ ir kt.

„Ruošdamiesi dekadai, Lietuvos kino studijos darbuotojai dabar subtitruoja mūsų kino filmus „Ignotas grįžo namo“ ir „Tiltą“. Šie filmai bus demonstruojami Varšuvoje lietuvių kultūros dekados dienomis.

— -- -- --

„287 vidurinių, septynmetių ir pradinį lenkiškų mokyklų veikia Vilniuje ir gretimuose rajonuose. Naujoje Vilnioje pokario metais įsteigtas mokytojų institutas lenkų tautybės studentams su stacionariu ir neakivaizdinu skyriais. Jis ruošia mokytojų kadrus lenkiškos mokyklos. Trakuose veikia lenkų pedagoginė mokykla.“

Didysis tyrinėtojas

Roberto Skoto (Scott) vardas stovi greta garbiausių pasaulio keliautojų Magelano, Przevalskio, Amundseno vardų.

XX amžiaus pradžioje žemėlapyje beveik neliko baltųjų demų. Mažai teistitot buvo tik Arktis ir Antarktis. Didžiausių pasaulio valstybių laivai vežė poliarinės ekspedicijas į šias mūsų planetos vietas. Valstybių varžybas labai tiksliai apibūdino įžymus austrų rašytojas Stefanus Cveigas: „Jos kovoja ne tik dėl asigalio, bet ir dėl vėliavos, kuriai bus lemta plevėsuoti viršum naujos žemės.“ Anglija — tuo metu galingiausia jūrų valstybė, nori parodyti savo pranašumą ir Antarktyje.

1910 metų birželio pirmąją Britanijos salas palieka ekspedicinis laivas „Tera Nova“. Jo kryptis — Naujoji Zelandija, o iš ten — Antarktis. Kapitono tilteilyje — 42-jų metų amžiaus kapitonas Robertas Skotas. Ekspedicijos vadovu jis paskirtas neatsitiktinai. R. Skotas buvo prityręs jūrininkas, išstudijavęs daugelį arktinių ir antarktinų ekspedicijų medžiagą ir jau vieną kartą vadovavęs antarktinėi ekspedicijai.

Lietuvoje neseniai išleisto knygoje „Paskutinė R. Skoto ekspedicija“ yra išspausdinti R. Skoto pusantų metų dienoraščiai, pradedti rašyti, ekspedicijai išplaukus iš Naujosios Zelandijos ir baigti 1912 metų 29 dieną, kai tyrinėtojas silpnastė ranka išrašė paskutinį sakini: „Dėl dievo nepalikite mūsų artimųjų!“ Čia idėti ir R. Skoto laišškai artimiesiems pažįstamiems, laivyno vadovybei ir visuomenei, rašyti tuo metu, kai tyrinėtojai jau matė, kad mirtis — neišvengiama.

Mūsų skaitytojai labai mėgstą kelionių aprašymus, noriai juos skaito. Bet kai jiems pasiūlomi dienoraščiai, jie į juos žiūri skeptiškai, sakydami, kad tai nuobodu, sausa. Tačiau perskaite R. Skoto dienoraščius, taip nesakys. Čia yra daug geografinių duomenų apie Antarktį ir ją skalaujantis jūras, apie žiaurią poliarinę gamtą. Niekas idomiau ir teisingiau neap-

rašys šios sunkios ekspedicijos, negu žmogus, pakėlęs visus jo sunkumus ir šiam tikslui paaukojęs savo gyvybę.

R. Skotas tai darė ne garbės, ne siaurų nacionalinių interesų vedamas, bet galvodamas apie visą žmoniją, apie pasaulinį mokslą.

Su širdgėla skaitome sunkias dienoraščio vietas, kuriose aprašyti žiauriausios gamtos žabangai. Žygis buvo nepaprastai sunkus. Nesėkmė sekė nesėkme. Simtas mylių per plyšėtą ledą, purų snegą, speigę ir rūkę žmonės vilko sunkiai pakrautas roges. Arkliai ir motorinės rogės seniai neišlaikė stichijos puolimo. Likus 150 mylių iki asigalio, pasilikta penki narsiausi: kapitonas Skotas, daktaras Edvardas Uilsonas, Laurensas Otasas, Hendrikas Bouersas ir Edgaras Evansas.

Pagaliau narsuliai pasiekia asigalį, bet čia jau plevėsuoja Norvegijos vėliava. Amundseno ekspedicija aplenkė R. Skoto vyrus. Tyrinėtojas tai buvo skaudus smūgis. Bet žiauri gamta ruošė dar baisesnį smūgį. O keliautojų jėgos silpo.

Pirmas žuvo E. Evansas. Po kelių parų, matydamas, kad dėl ligos apsunkina draugus, iš stovyklos išėina mirti L. Otasas. Dar po kelių dienų badas ir šaltis padėti rašyti, ekspedicijai išplaukus iš Naujosios Zelandijos ir baigti 1912 metų 29 dieną, kai tyrinėtojas silpnastė ranka išrašė paskutinį sakini: „Dėl dievo nepalikite mūsų artimųjų!“ Čia idėti ir R. Skoto laišškai artimiesiems pažįstamiems, laivyno vadovybei ir visuomenei, rašyti tuo metu, kai tyrinėtojai jau matė, kad mirtis — neišvengiama.

Stefanas Cveigas apie R. Skoto laiškus rašė: „Nuostabių laišku!... Rodosi, kad jie perpildyti tyro kaip krikščionys dykumų dangaus oro. Jie rašyti žmonėms, bet kalba visai žmonijai. Jie parašyti savo laikui, bet kalba amžinybei.“

Pats R. Skotas mirtį patirtinka galvodamas apie kitus. Nepasitikišdamas kapitalistinės Anglijos valdžia, kad ji pasirūpins našle ir vaiku, R. Skotas rašo: „Jei žinotum, kad žmona ir berniukas aprūpinti, tai labai galėčiau palikti šį pasaulį...“

K. Rakauskas

Kodėl mes juos kviečiame sugrįžti

Beaiškindama Tarybinės vyriausybės 1955 metų amnestiją tarybiniams piliečiams, bendradarbiavusiems su okupantais 1941-1945 m. m. Didžiojo Tėvynės karo laikotarpiu, mūsų spauda kartais paragina iš Lietuvos išvaizdavusius tautiečius pasinaudoti ta amnestija, užbaigti klajones svetimuose kraštuose, grįžti į Tėvyne, pas gimines, dirbti savo krašto, savo tautos gerovei.

Matyti, tie kvietimai turi savo poveikį, nes dėl jų vis labiau tūžta ir draskosi nacionalistinė spauda užsienyje. Kiekvieną kartą, kai tik mūsų spaudoje pasirodo panašus kviečiantis balsas, nacionalistų vadeivos stengiasi jį apipilti pamazgomis, suniekinti tą kvietimą. Jie rėkia, kad mes juos, esą, viliojame klasingais tikslais, norėdami keršyti ir pan.

Ką galima į tuos šmeižtus atsakyti?

Mūsų vyriausybės amnestijos įstatymas yra pagrįstas tarybinio humanizmo principais. Tais principais ir vadovaujasi tarybiniai žmonės, kviesdami savo tautiečius sugrįžti į Tėvyne: tarybiniai žmonės kviečia savo tautiečius grįžti į Tėvyne, nuoširdžiai trokšdami jiems laimės ir gerovės. Tarybiniai žmonės yra rūsūs kovoje už savo šalies laisvę ir nepriklausomybę; jie nesigaili nieko, kad vis labiau klestėtų jų šalis, pirmoji pasaulyje socialistinė šalis, ir jie ne sykį įrodė, kad jų ranka nesudrebės kovoje su priešais. Bet tarybiniai žmonės yra svetimi keršto jausmai. Kas nenori kovoti prieš liaudį, prieš jos valdžią, prieš jos darbą, tam tarybiniai žmonės sako: dirbk dorai ir sąžiningai, ir mes užmiršime tavo praetį.

Mes suprantaime, jog žmonėms, kurie dieną iš dienos girdi visokius šmeižtus ir prasimanymus apie tarybų valdžią, nelengva suprasti tarybinį humanizmą. Bet juk yra tikrovė, yra faktai, kurie nenuginčijami.

Galima įsivaizduoti, kad priešiška propaganda trukdo kai kuriems suklaidintiems žmonėms suprasti, jog tiek tarybinė amnestija, tiek tarybinės spaudos pastangos ji išaiškinti tautiečiams užsienyje, yra tarybinių žmonių jėgos požymis, rodo jų pasitikėjimą savo ateitimi, savo įtaka masėse, pasitikėjimą savo liaudimi, jos politinę išmintį. Bet jie sąžiningai pripažino savo klaidas, siekia jas pataisyti ir ramiai dirba savo krašte. Nacionalistinė spauda šaukia, kad visi, kurie sugrįš į Lietuvą, bus suimti ir ištremti iš Lietuvos. Bet būdinga, kad ji niekuomet negali pateikti nė vienos pavardės žmogaus, kurio atžvilgiu būtų pažeistas amnestijos įstatymas. Šūkauti galima daug, bet konkrečių faktų jie nepateikia, nes negali jų pateikti.

Aišku, jokie faktai neįtikins nacionalistinių vadeivų, kurie vadina save garbiu „veiksnių“ vardu. Jie per daug gerai gyvena savo tautiečių ir jiems skiriamų pašalpų sąskaita, kad juos

galima būtų įtikinti. Jie tikrai vilioja ir visuomet vilios lietuvių pasilikti svetimuose kraštuose, nes jie iš tų lietuvių duoną valgo. Bet didžioji dauguma nuo savo Tėvynės atplėštų lietuvių yra dorų, kad ir suklaidintų žmonių, ir mes laikome savo pareigą jiems ir toliau aiškinti tikrovę. Ir tas aiškinimas duos savo naudą.

Galima kurį laiką apgauti daugiau ar mažiau žmonių, bet negalima visuomet apgauti visų, ir nėra abejojimo, jog lietuvių užsienyje ankščiau ar vėliau vis labiau išmoks atskirti, kas juos vilioja ir kas jiems geranoriškai aiškina teisybę. Kas suprans ankščiau, tas laimės.

A. Zeraitis

DZIAUGSMO IR LAIMES DIENA

Šiauliai. — Šviesų Gegužės rytą Šiauliai sutiko pasipuošę žaliu kilimu, pasidabinę raudonomis šilko vėliavomis ir lozungais; gatvės ir aikštės užpildė demonstrantais.

Štai „Pergalės“ paminklo papėdėje, šventiškai papuoštoje tribūnoje tarp kitų susitinka seni revoliucinių kovų veteranai — LKP Šiaulių rajono komiteto sekretorius drg. Kučinskas, pensininkai drg. Pranckūnas ir drg. Poderis. Pro tribūną bėdų gamintojų kolonos priešakyje praeina šiauliečiai gerai žinomas kovotojas už Tarybų valdžią Lietuvoje bėdų-medžio apdirbimo kombinato direktorius drg. Butkus, aukštai iškėlęs raudoną vėliavą tvirtai žengia Lenino ordino apdovanotas Statybos tresto Nr. 4 mūrininkų brigados brigadininkas drg. Janauskas, jo draugai — Zakrevskis, Dapkus, Selūginas ir daugelis kitų.

Pavasarijančiomis gatvėmis į kolūkinius laukus nukirio paskutiniai dainos ir muzikos garsai, ištūstą „Pergalės“ aikštę. Šventinė nuotaika dabar persikėlė į miesto parkus, klubus, moksleivių bendrabučius, kiekvieno šiauliečio butą.

Susirinkę senosios kartos atstovai dalinosi savo prisiminimais. Statybos tresto Nr. 4 statius drg. Sudaris, gavęs švenčių išvakarėse nemokamą kelionėlį į kurortą, ruošiasi kelionei į Šiaurės Kaukazą, „Elnio“ kombinato darbininkas drg. Nikontas su šeima išbando jam padovanotą radijo imtuvą, jaunimas linksminasi šokių salėse.

Nepaprastai linksmai ir idomiausiai dalinosi Pirmąją atšventę Pedagoginio instituto studentai. Čia įvykusio vakaro metu jie aptarė jų pačių suvaidintą K. Sajos komediją „Silva studentauja“, pasidalino mintimis, kaip geriau ir gražiau Gegužės 9-tosios progą papuošti Ginkūnuose kritusių už Tarybų Lietuvos laisvę kapinės.

Koresp.

Seni žmonės daugumoje yra nervuoti. Gražios kompanijos yra pulkus nervų atliuosavimas. Laikykite laisvės naudai paruoštus dūdelius pasitinkimui.

G. ZIMANAS

2,000 kilometrų po Austriją

(Tęsa)

Profesinių sąjungų viceprezidentas ir Statybos bei Medžio apdirbimo profesinės sąjungos prezidentas Francas Olah atvirai pasakė:

— Aš nemėgstu spaudos ir jos darbuotojų. Jūs — mūsų svečiai, bet aš kalbu atvirai. Aš jūsų laikraščius neskaityčiau ir nežinau, bet aš žinau mūsų spaudą. Skaitydami spaudą, — įvairių krypčių, — aš dažnai pagalvoju, jog daug spaudos darbuotojų būtų gera kartkartėmis uždaryti į kalėjimą, kad jie galėtų pagalvoti apie tą žalą, kurią jie padaro visuomenei.

Olah pasakė šiuos žodžius juokdamasis, su šypsena, bet prisipažįstau, kad vartydamas Austrijos laikraščius, dažnai prisimindavau šį jo pasakymą. Austrijoje išsineša nemaža laikraščių. Pačioje Vienoje, pavyzdžiui, išsineša septyni laikraščiai. Du iš jų yra „Liaudies partijos“, vienas socialistų, vienas komunistų, vienas vyriausybės, o likę vadinamieji „nepriklausomi“. Yra dar ir vakariniai laikraščiai.

Nors laikraščių daug, bet jų tiražai maži, ir dargi didžiųjų laikraščių tiražai neviršija 30–40 tūkstančių. Palyginti galima nurodyti, kad vien „Tiesos“ tiražas yra beveik 200 tūkstančių.

Kodėl tokie maži tiražai? klausdavo Austrijos laikraštinkus.

— Žmonės vis labiau skaito įvairius iliustruotus leidinius, — pasakojo mums austrų žurnalistas, — ir vis mažiau — dienraščius. Todėl dienraščių tiražai nuolat krinta. Žinoma, tai ypatingai neatsiliepia jų finansinei padėčiai, nes laikraščiai negyvena iš savo skaitytojų — didžiausias pajamų šaltinis yra skelbimai.

Kioskai Austrijoje tikrai užversti įvairiais iliustruotais leidiniais, ne tik žurnalais, bet ir visokia kriminaline literatūra, kuri ir Austrijoje, kaip ir kitur Vakaruose, plinta kaip maras.

Bevaikščiodamas pro šiuos kioskus, ne sykį prisimindavau įvykį, kurį teko matyti vienoje gamykloje. Pietų pritraukus metu pastebėjome kieme jauną berniuką, matyti, iš praktikantų, išsitiesusį žolėje ir skaitantį kažkokią knygukę margu aplanku.

Vienas iš mūsų susidomėjo, ką jis skaito. Pasirodė, tai buvo kažkokia kriminalinė apysaka, leidžiama tiesniais.

— Ar įmonėje yra biblioteka? — paklausė vienas mūsų delegacijos dalyvių.

— Yra.

— Mes paskui įsitikinome, kad įmonėje, neblogai įrengtame klube, tikrai yra nedidelė, bet gan gerai parinkta biblioteka. Jų yra ir klasikai, ir geresnės nuotykių literatūra. Kodėl vis dėlto tas vyrukas beveliojo tą šlamštinį romanėlį?

Apie tai paklausėme jį ne mes, o pats direktorius. Bet jis sumišęs tylėjo ir žūrėjo į savo direktorių, į didelę grupę nepažįstamų žmonių ir nieko nesakė. Jį stengėsi „išgelbėti“ vienas iš įmonės inžinierių:

— Kaip jis neskaitys, kad visi skaito! Ką gi, išsamus atsakymas. Jis skaito, nes visi skaito, o visi skaito, nes jis skaito. ...

Gerieji literatūros kūriniai leidžiami pasigailėtinais menkais tiražais, o šlamštas plinta milijonais. Vargu ar koks kitas reiškinys taip aiškiai parodo atgyvenusios kapitalistinės santvarkos ydingumą, kaip šis.

Vienos laikraščiai negali pasigirti ir savo technika. Mums teko lankyti didesniųjų laikraščių spaustuves, bet jos, reikia pasakyti, ne tik nepralenkia mūsų, o daugeliu atvejų ir atsilieka nuo jų. Kiek geriau įrengtą spaustuvių turi pažangioji leidykla „Globus“, kur spausdinamas ir komunistų laikraštis „Estereichite Volksstimme“.

Kai dėl laikraščių spausdinamos medžiagos pobūdžio, tai juose vyrauja informacija, kurią redakcijos gauna iš įvairių agentūrų. Straipsnių — mūsų supratimu — tokiam laikraštyje visai nedaug — vienas kitas. Sekmadieniniai numeriai griežtai skiriasi nuo šokiadienių ir išsineša su priedais, kuriuose yra straipsnių kritikos, meno ir literatūros klausimais. Straipsnių autoriai profesionalūs žurnalistai arba rašytojai.

Reikia nulenkti galvą prieš sunkų ir tikrą to žodžio prasmę didvyrišką komunistinių laikraštinkų darbą. Negali būti jokio abejojimo, kad komunistiniai laikraščiai yra geriausi Austrijoje, kad jie teisingiausiai ir giliausiai nagrinėja visuomeninio gyvenimo klausimus. Tai yra taip pat įdomūs ir didžiai kultūringi laikraščiai.

Teko girdėti panašų įvertinimą ir iš ne komunistų, kurie pasakojo, jog — nebūdami komunistai — jie vertina komunistinę spaudą už jos principiskumą, už aukštą laikraštinę kultūrą, už pakenkiamą sensacijoms, už svarumą, už nepataikavimą miesčioniškam skoniui.

Komunistiniams laikraščiams nelengva išlaikyti nelygioje kovoje, neturint skelbimų (stambiosios firmos negi skelbėsi komunistinėje spaudoje!), iš kurių gyvena buržuazinė spauda.

Bet laikraštinkai-komunistai neišsigąsta jokių sunkumų, siundymų, persekiojimų, materialinio skurdo ir drasiai, ryžtingai neša į mases tiesos žodį. Jie tikri, kad anksčiau ar vėliau plačiausi darbo žmonių sluoksniai supras, kur tiesa, kur melas.

(Bus daugiau)

Aktorės G. Jakavičiūtės jubiliejus

Lietuvos teatrinė visuomenė gerai pažįsta LTSR Valstybinio akademinio dramos teatro aktorę Gražiną Jakavičiūtę. Per 25 sceninio darbo metus, dirbdama Kauno, Šiaulių, Klaipėdos ir Vilniaus teatruose, G. Jakavičiūtė sukūrė daug spalvingų įvairaus žanro vaidmenų.

1931 m., baigusi Kauno vaidybos studiją, G. Jakavičiūtė vienerius metus vaidina Kauno teatre ir kartu bendradarbiauja operoje. Talentingą aktorę globoja ir moko įžymūs teatrinio meno veikėjai K. Glinskis. G. Jakavičiūtė gerai pasirodė jau pirmame savo vaidmenyje (Liuli „Pirmajame skambutyje“).

Nuo 1932 m. iki 1942 m. G. Jakavičiūtė dirba Šiaulių dramos teatre. Šie dešimt sceninio darbo metų aktorė pilnai suformuoja. Ji tampa viena iš pirmųjų Šiaulių teatro aktorių. Jai daug padeda tuometinis teatro direktorius ir režisierius J. Stanulis. Patys mėgstamiausi šio teatro aktoriai aktorės vaidmenys buvo Tiina estų dramaturgo K. K. „Vilkaitėje“ ir Paula Vernerio pjesėje „Žmonės ant ledo“.

Nuo 1942 m. G. Jakavičiūtė pereina dirbti į Vilniaus dramos teatrą. Ji vaidina Kleopatros Gorkio „Priešuose“, Luiza — Šilerio „Klastoje ir meilėje“, Liudą — Vaičiūno „Ekscelesencijoje“, Dženevą Gou — D'Juso „Giliuose šaknyse“, Boženą — Simonovo „Po Prahos kaštonais“ ir kt.

G. Jakavičiūtė — plataus diapazono aktorė. Čia ji — besijuokianti Inesa pjesėje „Meilė nežaidžiama“, čia sielvartaujanti motina „Gelininkėje“ ir „Apya ušrio dalyje“, čia pionierius Maja „Platone Krečete“, čia vėl tragiškai mylinti ir žūstanti Larisa Ostrovskio „Bekraitėje“. Visi aktorės sukurti vaidmenys dvelkia didele šiluma, pasižymi aukšta menine kultūra bei psichologiniu gilumu. Per 25 sceninio darbo metus jubiliatė sukūrė apie 130 vaidmenų ir suvaidino apie 3,000 spektaklių.

Ir šiandien aktorė kupina jaunatviškos energijos, didelės sceninio darbo meilės, naujų kūrybinių užmojų. Paskutinis G. Jakavičiūtės darbas, kuriuo aktorė š. m. gegužės 4 d. pažymėjo savo 50 m. amžiaus ir 25 metų sceninio darbo sukaktį, — lafyras vaidmuo A. Faiko pjesėje „Nesusiurk dievaičio“. Po šio spektaklio jubiliatė karštai sveikino te-

atro kolektyvas, visuomeninių ir kultūrinių organizacijų atstovai, linkėdami jai tolesnių kūrybinių laimėjimų.

Tarybinė vyriausybė, įvertindama G. Jakavičiūtės nuopelnus vystant lietuvių tarybinį teatrą, suteikė jai LTSR nusipelnusių artistės garbės vardą.

J. Baurėnas

Avalon, N. J.

Keletas žodžių dar kas link išvažiavimo. Laikas bėga greitai. Už keletos dienų ir 30 d. birželio, kada įvyksta pas mus išvažiavimas. Nežiūrint mūsų silpną sveikatą, pas mus yra viskas prirengta. Mes nesame vieni, mes turime padėjėjų. Per pastaruosius du nedidelius draugai buvo atsilankę ir viskas yra sutvarkyta.

Valgis ir gėrimas bus veltui, kurio užteks visiems, nedaro skirtumo, kiek daug jūs atsilankys. Galutinai nutarta duoti pietus nuo 12 val. iki 4. Pradėme, nesivėluokite!

Pasiimkite su savim maudymosi kostiumus. Čia byčiai geri, vanduo šiltas. Užtikriname, kad jauni ir seni, visi būsite užganėdinti.

Važiuodami laikykitės kelio numerio 9 ir jūs atrasite Avalon, 147 — 13 St.

Taigi, iki pasimatymui nedėlioj, 30d. birželio. Netik norėsimė matyti frontus iš aplinkinių, bet drg. Stankus iš

Floridos, drg. V. Žilinskai iš Plymouth, Pa., ir draugai N. Valinskai iš Binghamton, N. Y., žadėjo atsilankyti.

J. A. Bekampis

Brockton, Mass.

L.L.D 6 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks liepos 1 d., Lietuvių Tautiško Namo kambaryuose, 8 Vine St. Prašomi vis nariai dalyvauti susirinkime nes tinkamai apkalbėsime Laisvės pikniko reikalus — pikniko, kuris įvyks liepos 4 d., Lietuvių Tautiško Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd., Montello, Mass.

Paskutinis pakvietimas

Laisvės piknikas įvyks liepos 4 d., tai yra ketvirtadienį po pietų. Parke gražios pušys, žolė žaliuoja, gėlės žydi, kvepia oras. Ten suvažiuosim iš visos Naujosios Anglijos apšvieta mylinti lietuviai.

Bus gerą muziką, programą. Dainuos So. Bostono vyrų grupė, vadovybėje S. Pauros. Dalyvaus vienas iš Laisvės rektorius, Sokiama's gros Art Mason orkestras.

Moterys stasias turės visokių valgių, gėrimų. Visiems bus „good time“.

Geo. Shmaitis

(126—128)

So. Boston, Mass.

Busas į Laisvės Pikniką

DĖMESIO!

Liepos 4-tą dieną — 4th of July — busas važiuoja į Laisvės pikniką Brockton, Mass. Išvažiuos 12:15 P. M., nuo Klubo patalpų, 318 Broadway. Prašome nesivėlinti. Pietus — dešrų ir kitokių gardėsių — valgysime nuvažiavę į pikniką. Valgius piknike bostonietės ir montefietės pradės gaminti, kai tik išaus rytas, kad visus kuo geriausiai pavaišinti.

Antras Prašymas Dėmesio!

Bostoniečiai, kurie vėliau savo mašinomis važiuosite į pikniką ir turėsite vietos, prašome staptelėti prie Klubo ir paimti tuos, kurie bus busą pavėlavę. Visi rūpinkimės, kad piknikas būtų gražus ir skaitlingas svečiais.

M. KAZLAUSKAS

122 G St., So. Boston, Mass.

BROCKTON-MONTELLO, MASS.

Didžioji Lietuvių Iškilmė Apšvietos Reikalui

Laisvės Piknikas

Rengia Massachusetts lietuvių organizacijos. Pelnas nuo šio pikniko eis paramai dienraščiui Laisvės. Tad visi apšvieta branginantieji privalo būti

Ivyks Ketvirtadienį Liepos 4 July

Prasidės 1-ą valandą dieną ir tęsis iki vėlumos. Čia bus svečių iš visos Amerikos. Pasimatykite su jais ir kartu pasilinksminsite tyrėme ore prie žavios muzikos ir skanių užkandžių.

Piknikas Bus Lietuvių Tautiško Namo Parke

Winter St. ir Keswick Rd., Montello, Mass. Tai gražus pušynas. Čia būdami prisiminsite savo senosios tėvynės Palangą. O gražios Liaudies dainos suteiks jums tikrą Lietuvos atmosferą.

Šokiams Gros Art Mason's Orchestra

Parkas atsidarys 11 val. ryto, piknikas tęsis iki 11 val. vakaro. Visą popietį orkestras gros šokiams lietuviškus ir amerikoniškus kavalikus. Atsi-
vėdinimui šalti gėrimai.

Garsioji South Bostono Vyrų Grupė VADOVAUJAMA STASIO PAUROS DUOS GRAŽIĄ DAINŲ PROGRAMĄ

Kviečiame visus iš visos Amerikos atsilankyti, nes tą savaitę fabrikai nekur nedėrba, yra laiko ir iš toli atvažiuoti ir taip gražiai pasilinksminimui ir taip prakilniam tikslui.

Rengėjai

CHICAGO, ILL.

Maloni viešnia Kim Chesney
grazią pagerbta

Pas drg. A. ir L. Jonikus vieši atvykę iš Los Angeles, Calif., jų anūkė Kim Chesney.

Minėtos viešnios pagerbimai, LDS Sorority (Sesutės) š. m. birželio 18-tą dieną, Milfordo patalpose, surengė pobūvį. Dar gerokai prieš pradžią, svečių prisirinko pilna salė ir nekantriai laukė viešnios pasirodymo. Prieš aštuonias pasirodė ir laukiama viešnia. Gausus būrys sesučių sutinka ją, sveikina ir apiberia įvairiais klausimais. Viešnia maloniai nusiteikusi, visoms į klausimus su šypsniu atsako. Laikas taip greitai bėga, laikrodis rodo jau aštuntą valandą. Laikas pradėti oficialų pobūvį.

Apgailestaujama, kad Sorority organizacijos pirmininkė G. Slenech dėl ligos negali susirinkime dalyvauti, tad susirinkimui vadovauti tenka maloni pareiga sesutei Vesely. Kiek po aštuonių, susirinkusieji kviečiami užimti vietas. Vesely skelbia susirinkimą atidaryti. Pirmininkaujanti, sesutė Vesely supažindina susirinkimą su viešnia ir savo gražia ir turininga kalba apibūdina viešnios asmenį. Pasirodo, viešnios Kim Chesney

esama gabios ir talentingos. Dar visai jaunutė būdama pasižymėjo sporte tiek, kad tapo instruktore, o mokykloje prasiverždavo ir pirmąjį mokinių eilės. Bet štai įvyksta nelaimė: Kim Chesney netenka regėjimo. Vienok ir toks žiaurus likimas jos neperbloškė. Ji dabar mokosi Kalifornijoje, aklyjų institute ir ren-
giasi gyvenimui. Ji pasiryžusi tapti naudinga visuomenės nariu, dirbti savo gimtosios šalies, savo liaudies labui.

Sesutė Johnson, organizacijos vardu, pagarbos ženkliai, prisega viešnią gražių gyvų gėlių puokšte.

Viešnia pasižadėjo susirinkusiems papasakoti apie „American Federation of the Blind“ instituciją. Štai mes matom prie staliuko stovindą aukštą, liekną, gražios išvaizdos ir inteligentiškų manierų mergaitę, besirengiančią prie paskaitos. Prieš ją ant stalo stovi fonografas, kuris užrašinėja jos kalbą. Viešniai baigus pasirengimą, ji paspaudžia fonografo mygtuką ir tuo pat metu pradeda paskaitą. Maloni ir švelni balsu viešnia pasakoja susirinkusiems apie aklyjų instituto tikslus, siekius ir neregijų auklėjimą bei rengimą jų gyvenimui. Paskaita tęsiasi virš valandos lai-

ko. Po paskaitos duota įvairių klausimų į kuriuos prelegentė išsamiai atsakė. Susirinkusiems padaryta nepaprasto įspūdžio.

Tenka pažymėti, kad pabai-
gusi kalbėti, prelegentė gra-
žiai išėmė fonogramą (juostelę) ir ją rūpestingai suklustė.

Pobūvio dalyviai labai patenkinti viešnios paskaita. Po paskaitos įvyko vaišės, kuriose dalyvavo viešnia ir susirinkimo dalyviai. Vaisin-
kava ir pyragaičiai. Užkan-
džius parūpino veiklios orga-
nizacijos narės.

R. Š.

Iš Nashua, N. H., Busas

— EIS I —

LAISVĖS PIKNIKĄ

LIEPOS-JULY 4-tą, MONTELLO, MASS.

Ura! Ura!! Busu į Didžiąją Iškilmę!!!

Kurie norite važiuoti, tuojau kreipkitės dėl informacijų pas šiuos draugus:

J. Egeris, telefonas 2-2204

M. Ziedelis, telefonas 3-3885

Busas išeis 10:30 valandą ryte nuo
36 High St., Nashua. — Nesivėlinkite!

WILKES-BARRE IR PLYMOUTH, PA.

LLD ir LDS kuopų piknikas, kuris įvyko birželio 9 d., tikrai buvo pasėminingas. Diena buvo labai graži, žmonių taip pat buvo gražus būrelis, kurie gražiai ir linksmi leido laiką ligi sutemų.

Reikia pasakyti, kad šį pikniką gausiai papildė draugai scrantoniečiai, atvykdamie trimis pilnomis mašinomis. Širdingai dėkojame jums, mieli draugai scrantoniečiai, už tokią gražią kooperaciją plymouthiečiams! Jei jūs, scrantoniečiai, surengsite ką nors, prašome mums pranešti, o mes pasistengsime juo daugiau dalyvauti pas jus.

Taip pat dalyvavo būrelis pittstoniečių su wyominguiečiais. Labai ačiū!

Apie 5-tą val. vakare turėjome ir programą, kurią išpildė svečias Vienužis. Jis savo prakalboje gražiai ir teigiamai apibūdino lietuviškos pirmiejiškos spaudos padėtį ir vargus. Taip pat nurodė būtiną reikala remti mūsų laikraščius moraliai ir materialiai, nes be mūsų gausios paramos dienraščiai Laisvė ir Vilnis ir savitraštis Liaudies Balsas negalėtų gyvuoti. Nepaisant, kaip mes esame jau pasenę ir ant kiek mūsų karta retėja, vienok, kurie esame gyvi ir sveiki, turime pasiūlyti ir paaukoti pagal išgalę, kad Laisvė dar galėtų eiti dienraščiu ir ateityje.

Po trumpos kalbos sekė aukų rinkimas, o tam pasidarbavo Ona Čerkauskaitė ir V. Žilinskas. Aukos ir aukojusių vardai: Po \$10: Eva Čerčienė, D. Dergentis ir F. Mankauskas, V. J. Kazlauskas \$6. Po \$5: V. O. Žilinskai, O. Krutuliene ir Plymoutho Jauhuolis. Po \$2: Ella Sacavage, Senas Laisvės, M. Pacenkenė, K. Farmerka ir M. Jodaugienė. Po \$1: Ona Čerkauskaitė, Marytė Čerkauskaitė, Medelis, Senis, A. Valincius, J. Šermukšnis, L. Janušaitis, J. Liutackas, M. Truikis ir Eva Gelažauskienė. Ir nuo LLD ir LDS kuopų pikniko pelno auka \$20. Tai viso aukų gauta \$91.

Taipgi keturi Laisvės skaitytojai atsinaujino prenumeratas po \$10. kas sudaro \$181. Dar vėliau gavau aukų nuo: Mildos ir E. Kasparienės \$5, Grigaičiai davė \$2. Tai dabar bus \$138.00.

Dar reikia priminti apie aukas pikniko naudai, kurios prisidėjo prie pikniko pasėminingumo. Marijona Krimienė paaukojo sūrį, kuris davė pelno \$5. Kugeilius ir kitą paaukojo šios draugės: O. Krutuliene, O. Žilinskienė, M. Jodaugienė ir O. Globičienė.

Varde viršminėtų organizacijų tarsi širdingą joms ačiū!

Reikia pasakyti, kad šiame piknikelyje gerai darbovosie draugai: Navickas, Liutackas, Žilinskai, Krutuliene, Kazlauskienė ir Globičiai. Ypatingai Margaret Navickienė, kaip ir visuomet, visose reikaluose mikiškai ir sąžiningai darbovosie, kad piknikėlis visais atžvilgiais būtų pasėminingas. O kad parkas piknikui būtų patogus, tai draugai Liutackas ir Žilinskas su dalgiu ir mašinėle, o draugės moterys — Krutuliene, Žilinskienė, Kazlauskienė ir Navickienė — su

grėbliais ir kitais įrankiais dar trimis savaitėmis prieš pikniką apie kelis kartus žolę piovē ir apylinkę apvalė taip, kad piknikieriai turėtų kuo pasigrožėti. Varde LLD 97 kp. ir LDS 60 kp. tarsi širdingai ačiū pikniko darbuotojams ir lankytojams!

MIRTYS IR LIGONIAI

Nanticoke (Hanover), Pa., mirė Laisvės skaitytojas S. Sileika. Palaidotas Wyomingo Lietuvių Laisvose Kapinėse.

Liko liudesy žmona, 2 posūniai ir 1 podukrė. Julė Jarvienė vis dar sunkiai serga, nes neseniai ir vėl į ligoninę išvežta.

P. Šlekaitis iš Scrantono telefonu pranešė, kad I. Klevinskas staiga ir pavojingai susirgo širdies ataka, jam bedirbant. Jį greitai nuvežė į ligoninę ir padėjo po oksigeno tanka. Penktadienio vakare, birželio 21 d., aš su žmona ir Kasparienė nuvykome pas Šlekaitį, kurį radome blynus kepant, kuriais ir mus pavaišino, — nieko sau, skanūs.

Bet mes nedelsiant reikalavome sužinoti ligoninę, kurioj guli draugas Klevinskas. O kadangi Šlekaitis ir pats gerai nežinojo tos ligoninės, tai jis pašaukė Pėstininką, kuris tuojau atvažiavo ir mus nuvadavo.

Pasirodo, kad drg. Klevinskas jau daug sveikėnis, negu dieną pirmiau. Draugą I. Klevinską rūpestingai prižiūri slaugė Marytė Čerkauskaitė, o tai labai daug reikia.

J. Jarvienė ir I. Klevinskui linkime ištvermės ir greito pasveikimo! Ypatinai reikiame nuosirdžiai

Worcester, Mass.

Piknikas Šurum-Burum

Rengia ALDL 11 kuopa, įvyks Sekmadienį, Birželio-June 30, Olympia Parke. Kviečiame visą apylinkę ir šį pikniką, nes čia tyrame ore gražiai laiką praleisite ir gražiame ežere pasimaudysite. O LLD moterys pagamins skanių valgių išalkusius pavalgydinti, ir ištroškusius bus ko atsigerti. Bus specialiai iškepti Coney Islando Hot Dogs.

Kviečia Rengėjai

Avalon, N. J.

kelias 9-tas

Pietūs Pas Bekampius

KELRODIS: Iš New Yorko ir jam artimųjų New Jersey miestų važiuokite ROUTE 9 pro šalį Atlantic City. Už apie 30 mylių už Atlantic City bus AVALON.

Birželio 30 June Pradžia 2-rą val.

Ar jau pasirengę traukti pas Bekampius sekmadienį, birželio (June) 30-tą dieną? Esate maloniai kviečiami. Bekampių rezortas dabar yra pačiame savo gražume, jūrų vanduo jau šiltas, o oras eina vis karštyti. Pas Bekampius puikiose maudynėse patogų karščiui atsivėdinti.

Be to, Bekampiai duos jums gerus pietus. Nepraleiskite šios puikios progos. Tuojau ruoškitės važiuavimui ir gerai įsitęykite Bekampių antrašą ir telefoną:

Joseph Bekampis

147 13th St., Avalon, N. J.
Telephone: Avalon 7-5893

New Yorko ir Apylinkės Žinios

LIETUVIŲ TARPE

Mirusį įrašė į garbės narius

Neseniai mirė Lietuvių Kultūrinio Centro rėmėjas ir nuolatinis Laisvės skaitytojas K. E. S.

Šiomis dienomis mirusiojo žmona jį pagerbė, įrašydama jį į Kultūrinio Centro garbės narius.

Serga SLA sekretorius Vinikas

Šiomis dienomis SLA sekretorius M. J. Vinikas buvo smarkiai suimtas širdies smūgu. Gydytis ir sveikatai stiprinti jis išvyko į Atlantic City, N. J.

Kiek girdėt, SLA prezidentas Povilas Dargis taipgi buvo susirgęs.

Ruošiasi Alaskon vykti

Advokatas S. Zubavičius su savo šeima ruošiasi vykti Alaskon, kur jis gavo valdišką tarnybą. Alaskoje teksią jiems pagyvent ilgoką laiką.

Rep.

AIDO CHORAS

Visiems aidiečiams svarbu ir būtina atvykti į šią pamoką birželio 28-os vakarą.

Valdyba

Iš anksto galvokime, kaip kuo sėkmingiausiai praveisti šį rudenį Laisvės vaju gavimui naujų skaitytojų.

užuojaugą draugui Klevinskui, taip staigiai užpultam pavojaingos ligos! Bet tikimės, jog draugas Klevinskas pergalės tą baisų smūgį. Greitai pasveik ir gyvenk ilgai, mielas drauge!

V. Z.

Sukčius J. Dio kalėjime, bet jis puotauja naktiniuose klubuose...

Sukčius Johnny Dio sėdi Tombs kalėjime New York'e ir laukia teismo, bet kas vakarą jį galima matyti pietaujant ir puotaujant (dažniausia su draugais ir prie šampano butelio) tai viename tai kitame luksuosiame naktiniame klube. Kaip tai yra? Ogi, jis tai daro su teisėjo leidimu...

Pasirodo, kad generalinių sesijų teisėjas sutiko, kad toks svarbus ir turtingas sukčius geresnis kaip Dio negali turtis su savo advokatais pačiame kalėjime, nes "nepatogu". Tada, — kalėjimui įsakytas kasdien apie pusę po ketvirtos išleisti Dio ir jis turi grįžti kalėjimui apie dešimtą vakaro.

Kasdien popiet, pusę po

mės...

Billy teisinasi, kad jis visai ne "stebukladaris"

Evangelistas Billy Graham kuris dar vis tęsia savo kruvią New York'e, dabar sako, kad žmonės neteisingai jį suprantą. Kada jie palieka jo pamokslus Gardene, sako jis, jie dažniausia kalba apie jį patį, apie Grahamą, o jis pareidautų, kad jie kalbėtų apie Dievą, ne jį.

"Aš kalbu ne savo vardu", sako Billy, "o Dievo vardu. Aš esu tik jo mikrofonas, jo gramafonas, jo garsiakalbis, aš tik perduodu tą, ką jis man pasako."

Billy neišaiškino, kaip jis palaiko tokį glaudų kontaktą su Visagaliu, kad gali žodiškai perduoti, ką pats Dievas nori pasakyti. Bet jis turi ir kitą skundą: daugelis religingų žmonių mano, kad jis, daktaras Billy Graham (taip, jis turi ir teologijos daktaro laipsnį) turi tam tikrą galią, kad jis gali stebuklus atlikti. Jie todėl kreipiasi į jį, prašydami visokių malonių. Tačiau Billy nori informuoti visus tikinčius, kurie gal nori kreiptis į jį:

1. Jis nėra stebukladaris;
2. Jis nenori būti "bade-riuotas" asmeniškais prašymais, nes jo tikslas ne padėti atskiriems žmonėms, o "išganyti visų sielas";
3. Jis nori, kad visi suprastų, jog jis, daktaras Billy Graham, yra tikrai nuolankus Visagalio žodžio perdavėjas, kitaip sakant — jis pats minčių nei už skatiką neturi.

Motina bandė nusižudyti

Katherine Noonan, keturių vaikų motina, bandė gazu užsitraškinti savo kambariuose. Be sąmonės nuvešta ligoninėn. Vaikai randasi prieglaudoje, o jos vyras nežinia kur.

Jaunas vagilius užsimušė su sauja centų

Archie Glover, įsiveržęs į vieną Bronxo apartamentą, pasigriebęs saują centų bandė nuo policijos pro langą pabėgti. Nukritęs nuo penkto aukšto užsimušė.

WILSON LINIJOS LAIVAI APLINK NEW YORKĄ

Svečiams ar miesto gyventojams kiekvienam New Yorkas pasirodo skirtingu. Tai daug priklauso nuo to iš kurios vietos stebi. Eidamas ar važiuodamas gatve pats esi dalimi miesto. Iš dangorėžio bokšto atrodoys kitaip, o iš laivo — dar kitaip. Vasarą iš laivo stebėti miestą ne tik įdomu, bet ir vėsu. Wilson linijos laivai "Hudson Belle", "Liberty Belle" ir John A. Meseck" dabar plaukioja nuo didmiesčio į Rye Beach, Bridgeportą, Atlantic Islands, Monmouth Park. Kartais rengiamos ekskursijos mėnesienoje, su šokiais, dainomis. Kai kuriomis dienomis laivai plaukia iš Yonkers, Jersey City ir Elizabeth į Rockaway Beach. Iš New Yorko Battery Park prieplaukos plaukia kas rytą 10 val., išskyrus penktadienį. Apie keturių valandų kelionę jūrų kraštu darbiniai kainuoja (round trip) \$2, vaikams \$1. Šventėmis daugyčiau.

Teatruose

Filmas "Lust for Life", dailininko Van Gogh biografija paremtas, dabar rodomas Brooklyn'e Loew's Metropolitan teatre. Tai įspūdingas, vertas pamatyti filmas.

Šiandien, šeštadienį ir sekmdienį, yra trys paskutinės dienos, per kurias Cameo teatre Manhattan'e galima matyti tarybinį filmą "The Forty First". Kartu su tuo filmu rodomi keli dokumentiniai filmai apie gyvenimą Tarybų Sąjungoje, apie užsieniečių ekskursiją laivu Juodojoje jūroje, taipgi trumpas meniniai dokumentiniai filmai apie dailininką Rubensą.

Capitol teatras šiandien, penktadienį, pradeda rodyti filmą "The Pride and the Passion", kuriame vaidina Cary Grant, Frank Sinatra ir iš Italijos importuotoji gražuolė Sophia Loren, kuri dabar Hollywood'e vaidina viename filme po kito.

Naujasis filmas garsinamas kaip gigantiškas ir, kaip matyti, yra spalvuota ekstravaganza.

Radio City Music Hall rodo komediją "The Prince and the Showgirl". Vadovaujanciose jolėse Laurence Olivier ir Marilyn Monroe.

Streikas gali sulaukyti visą miesto statybą

Ateinanti sekmdienį pasiūlyta kontraktai, kuriuos apie 20 įvairių statybos darbininkų unijų turi su kontraktoriais. Jau iš anksto vedamos derybos dėl naujų kontraktų, bet statybos firmos yra užsišpyrusios ir nenori patenkinti statybininkų reikalavimų. Jei gu iki sekmdienio nebus susitarta, tai apie 10,000 statybos darbininkų neateis darban sekantį pirmadienį. Tas sulaukytų visą statybą New York'e. Ypatingai tas ryškėtų Manhattan'e, miesto centre, kur dabar vienu metu statoma dešimtys pastatų, jų tarpe nemenkas skaičius dangorėžių.

Imant pagal valandas, tai dabartinės statybininkų algos atrodo neblogos. Pavyzdžiui, statybininkas mašinistas uždirba virš \$4 valandai, metalistas statybininkas apie \$3.90, stalius apie \$3.75. Bet unijos sako, kad tie skaičiai lyg apgauna. Statybininkų darbai labai nepastovūs. Dažnai po vienos savaitės darbo jie laukia kitą savaitę, ir tai be kompensacijos.

Unijos reikalauja, kad algos būtų pakeltos. Taipgi reikalauja daugiau saugumo priemonių statyboje.

Miesto darbo biuras ir kitos valdinės įstaigos labai susirūpinusios dėl streiko. Sakoma, kad streikui prasidėjus dabar jis gali užsitęsti, kas reikštų, jog pastatai, kurie turėtų būti baigti per šį vasarinį statybos sezoną, gali likti nebaigti per žiemą.

Vaikutis iškritęs iš valtės prigėrė

Keturių metų Ch. Sameisky prigėrė Eastchester Bay, kai jis iškrito iš valtės, kuria jo tėvas įrėsi.

Laukia teismo nuosprendžio

Elektros inžinierius Louis vonCseh kaltinamas apvogimu kompanijos \$230,273. Teismo nuosprendis bus išneštas rugpjūčio 20 d.

4 pusl. Laisvė (Liberty) Penktad., birželio (June) 28, 1957

BUSINESS OPPORTUNITIES

Combination Pizzeria, Bayonne, N. J. Gali būti pakeista į bet kokią, kita restaurantą biznį. Centralinė vietoje. Bayonnės puikusia vieta. Mirtis šeimoje, našlė parduoda su nuolaida. Hemlock 6-8966. Sautkite rytais. 391 Broadway, Bayonne, N. J. (125-131)

ROCKAWAY PARK, L. I. parsiūdo restaurantas, pilnai įrengtas. Puikusia vieta, subway L. I. R. R. Gerai įsisteigęs biznis. Per daug daug metų toje vietoje. Privatus savininkas, parduoda labai prieinamai. Apskritį metų biznis. 208 Beach 116th St., Rockaway Park, L. I. GR. 4-9558. (125-127)

TRUCKS

FORD TROKAS 1954 F 500 modelis, 12 pėdų Van Body, 7 pėdų pločio, 6 pėdų aukščio. Privatus savininkas parduoda už \$1100 pilna kaina, geras pirkiny. A-1 stovyje, leidžiama išbandyti. Galima matyti prie Gas station, Forest Ave. ir Merriek Rd., Massapequa, L. I. PY. 8-7277. (126-132)

The Greater New York Fund

SIMTAIS ADRESU

Klaipėda. — Visomis transporto rūšimis šimtais adresų vežama žuvis iš Klaipėdos. Jūrų laivais silkės ir menkės pristatomos į Estiją, Nemuną — į Kauną. Išrūkyta menkė mašinomis nugabenama į visus respublikos rajonus. Dabar Lietuvos žvejų laimikiai pasiekia tolimiausius mūsų šalies kampelius. Atlanto silke žvejai aprūpina Ukrainos, Baltarusijos sritis, Užkaukazės ir Vidurinėsios Azijos respublikas. Skanias silkės gauna naujakuriai plėšininėse žemėse.

Didelį pasisekimą Tarybų Lietuvos žuvis produktai turi užsienyje. Pernai pirmą žuvis siuntą gavo Vokietijos Demokratinė Respublika. Neseniai gautas užsakymas iš Frankfurto prie Oderio atsiųsti 400 tūkstančių dežučių strimeilių, silkų alyvoje. Šviežių lietuviškų ungurių prašo Vokietijos Federalinė Respublika. Uostamiestyje rušiamasi pakartotinai lėktuvu išgabenti švedams 5 tūkstančius kilogramų gyvų vėžių.

Koresp.

Užrašykite Laisvę savo giminėms į Lietuvą. Kurie ten jau gauna Laisvę, rašo, kad ji jiems patinka.

PRANESIMAI

BROCKTON, MASS.

Piknikas Lietuvių Tautiško Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd., rengia Liet. Taut. Namų Draugovė, įvyks sekmdienį, birželio (June) 30 d., pradžia 1-mą valandą diena.

Bus muzika, visokių valgių ir gėrimų. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės atsilankyti linksmi laiką praleisti.

Rengimo Komisija (123-128)

MATTHEW A.

BUYUS (BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

Market 2-5173